

باب عالی حاکمیه و سندیه دائره مخصوصه در

کتابخانه

مراط القیم

۱۳۲۶

خطا:

مسئله که در موافق آثار جدیدیه مع المنزله قبول اولی

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث هفته لقا غزته در

مؤسسه علمی: ابوالعلا زین المعابدین - ح. اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی:

۱۱ نور ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرطه دن مقوا یورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

در سعادتده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

سنه لکی التی ایلفی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۵ ۱۰۰ غروشدر

در سعادتده

ولایاتده

همالک اجنبیه ده

عدد: ۱

۳۲۴ اغستوس ۱۴ پرشنبه ۳۰ شعبان ۳۲۶

برنجی سنه

یشیل صاریقلی بر اوغلان که باشد پوسکول یوق
امامه سنده فسک باغلی ساده بر بونجوق ؟
صاریق همان بوزیلور ، صکره شویله بر طولانی
بر آژ کچرینه رایت مثالی طالع لیر ؟
قوشار قوشار طوره ماز .. عاقبت دینیر « آمین »
نماز بتر . او زمان قالدهرق او پیرکیزین
آلیر چوجقلری ، اوغلان فنار چکر اوکده .
کلوب دوشراوه بورغون دالار پک آسوده
درین بر اویقویه ...

دیرکن بو خاطرات لطیف

نچکلدی اصلنه ، آرتق حقیقتک او کشف

نقاسنی باشلادی قارشیده جلوه ایلده

وقتده قالدادی ذاتاً خیالی دیکله مویه ؟

صاغ صولم اوکم آرقم خشوعه مستغرق

ظلال آدم ایکن بر صدا بلند اولهرق ،

سکونی دیکلین آذان مستی چینلاندی ،

او کائنات خضوعی یرندن اویناندی ؟

صفوف آیاقده مسلسل جبال ولوله دار

کیدی ، هر بریسندن چیقاردی عرش قرار

برر اینل تضرع ، برر نیاز حزین

که قلب رحمتی صیرلاندی شبهه سر او این ؟

اکیلدی صکره اوطاغلر حضور عزتده

کوروندی صکره اوطاغلر زمین خشیتده ؟

عنایتله خدا قالدیرنجه هر بری

سمایه طوغری اوطاغلرده آجدی اللری

او آنده قوپدی بورکلردن اویله بر فریاد

که روح ایلده جک تابدا اودهشتی یاد .

کسلدی بر آراتق ایکله یین حزین آواز ...

نه اولدی عرشه چیقان اونجه سینه چاک نیاز ؟

اوجوش صفوت وجدان ؟

اوت خروشه کلوب بحر رحمت سبوح

قلوبه ایندی سمدن ده برالهی روح :

روح اطمئنان .

محمد عاکف

تاریخ دین اسلامدن بر صحیفه

علوم شرعیه علوم نقلیه دن یعنی مجرد عقل انسانی ایله ادراک
اولنه میوب سمعه توقف ایدر علومندردر . چونکه علوم شرعیه ، علم فقه ،

علم حدیث کبی علوم عدیده یی جامع اولوب احکام شرعیه دخی اساساً
کتاب وسنتدن اخذ واستنباط اولنور .

کتاب وسنتدن اخذ واستنباط احکام ایسه آنلرک معانیسنی بیلیمکه
وکیفیت استنباطک متوقف اولدیغی احوال وقواعدی فهم وادراکه
توقف ایدر .

کتاب ، حضرت محمد علیه الصلوة والسلامه انزال بنوریلوب آندن
نواثراً نقل ایدیله کلن نظم قرأندر . قرآن عظیم الشان شرع شریعه
اصل الاصولدر . عباره سیله ، اشارتیه ، دلالتیه ، اقتضاسیه پک چوق
احکام شرعیه افاده ایدر .

سنت ، قرآنک خارجنده اولهرق بی عایده الصلوة والسلامدن
صادر اولان قول ویا فعل ویا تقریردر .

حضرت محمد (علیه الصلوة والسلام) میلادک ۵۷۰ نجی سنه سی
نیسانک یدیسنه تصادف ایدن ربیع الاول آینک اون ایکنجی بازار اترسی
کیجه سی شرفبخش عالم شهود اولمشدر . سن سعادتلرینک قرقه واصل
اولدیغی ۶۱۰ سنه میلادیه سنده وتاریخ هجریدن اون اوچ سنه مقدم
احکام شرعیه یی تبلیغه ، امور اولملریله بوتاریخدن اعتباراً یکرمی اوچ
سنه ظرفنده لازم اولدجه آیات قرآنیله نازل اولمش واحادیث نبویه
ورود ایشدر .

بوصورتله آیات قرآنیله واحادیث نبویه نک زمان ورودلری متفاوت
اولمغله بعضاً تاریخی مؤخر اولان مقدمی نسخ ایلدیکنه منی منسوخ
اولانلری اولیانلردن فرق وتمیز اتمک سمعه توقف ایدر .
وکذا آیات واحادیثدن احکام شرعیه یی استنباط اتمک دخی سمعه
توقف ایلر .

حضرت محمد علیه الصلوة والسلام افندمن آیات قرآنیله سبب
نزوانی ، نسخ ومنسوخ ، آنلردن صورت استنباط احکامی اصحاب کرامنه
ایضاح و بیان بیورلردی .

اصحاب کرام دخی فخر عالم افندمندن اخذ وتلقی ایتدکری احکامی
ومقتضیات احوالی محضرین وتابعینه نقل وروایت ایدرلردی .
آنلرده اصحاب کرامدن اخذ وتعلم ایلدکری امور مذکوره یی
کندیلمدن صکره کلن تبع تابعینه تعلیم وتبلیغ ایلرلردی .
بوصورتله احکام شرعیه بطناً بعدبطن سلفدن خلفه نقل وروایت
اولنمقده ایدی .

بردرجه یه کلدیکه علوم ومعارف صدوردن سطورده نقل اولنهرق
اساتذده ومشایخدن مسموع واصحاب واتباعدن منقول اولان احکام
وآثار صحائف وکتابه درج وتسطیر ایلدی

لکن شوراسی ده خفی اولیه که « اصحاب کرامک جله سی ده اهل
فقه وقتوی دکل ایدی . چونکه اصحاب کرامک ضیق معاشلری حسبیله
کیمی بازار یرلرنده آلیش ویزش ایله ، کیمی خرماقلرده فلاحه ایله
مشغول اولورلر ودائماً مجلس سعادتده مجتمع اوله میوب آنجق اختلاس
وقت ایتدکجه بولورلر وطوپلارلر ایدی .

« بناءً علی ذلک طرق پیغمبریدن بر حکم شرعی بیان وتعلیم

یابش و یا تقریر اتمش اولوب اولمادیقی تدقیق اولور، آیات قرآنییه واحادیث نبویه نك معانیسی قرارلشدیریلور ایدی.

یعنی اشبو اجاعلر هپ برر دلیل شرعییه مستند بولور ایدی. چونکه علماء اسلامییه بالاسبب بر مسئله اوزرینه اتقاقلری متصور اولمادیقی کبی سبب عقلی اوزرینه اتقاقلری ده بر حکم شرعی افاده اتمیه جکندن اجاعلک البته بر دلیل شرعی اوزرینه مستند اولمادی طبیعیدر. اگر اشبو دلیل شرعی بر دلیل قطعی ایسه اجاعل هجت مستقله اولیوب هجت مؤکده اولور. واکر خبر واحد و یا قیاس کبی بر دلیل ظنی ایسه اجاعل هجت مستقله اولغله برابر اولر دلیلک ظنیته قطعیته قلب ایدر.

مؤخرآ ممالک اسلامییه وسعت پیدا ایتدی. آرادن بر عصر کچمکسزین سبته بوزانندن چین سورلرینه یتشدی. اشبو ممالک و بلدانده نیجه عاده تصادف ایدلدی. ذاتاً شرع شریفده عادتله معمول به و مقتبر اولدیغندن بو عادتله مسائل فقهیه بی توسیع ایلدی.

از جمله ایجار عمار بلاد مجازده معروف اولیوب هرکس کندی منزل و دکاننه تصرف ایدر و بر اجنبی کلورسه مملکت طرفندن مسافر ایدیلوردی. لکن بو عقد سوریه ده معروف اولدیغندن تشریع ایدلدی. فتح ایدیلن ممالک اهالیسنک امور روحانیله لرئ رؤسای روحانیله لرینه ترك و تودیع ایدلدیکی کبی امویلر زماننده اهالی اسلامییه نك نکاح و طلاق کبی مسائل شرعییه سی ائمه طرفندن تعیین و بیان اولنور و معاملات سائر مجتهدین زماننده دکن غیر منتظم بر بولده جریان ایدر ایدی. معاملات دثر مسائل شرعییه ک ایل حل و تنظیم ایدن امام اعظم حضرتلری اولمشر.

محمود راسخ

فاتح درسام مجیزلندن مرحوم شوکت افندی

شوکت افندی اون اوچنجی قرن هجریده ظهور ایدن علمای دوات علیه نك اکابر مشاهیرنندیر. کنج ایکن وفات اتمشده جهان علومی تعلیم و تدریس ایله احیا ایتدی. افاضل عصردن نیجه ذوات مشهوره آنک تلامیذ علم و عرفانیدر. دارالخلافة العلییه ده بوگون رحله نشین افاده بولنان درساملردن پک چوتلر نك اجازتنامه لری مشار الیه اسمیله موشهدر. سلسله فیوض کالاتی خلفا عن سلف رجال استقباله طوغری اوزانوب کیدیور.

صاحب ترجمه رجهه اوقات حیاتی تدریس علومه حصر و وقف ایش اولدیغندن کالات علمییه نسبتنده باشاوجه آثار کبیره تحریرینه وقت بوله مامشدر. فقط فنون شتایه دثر جوامع و مدارسده صره درسلری اوله رق او قونان کتب و مؤلفات معتبره نك همان کافه سنه پک دقیق و عمیق مطالعاتی حاوی هامش یازمش و بعض رسائل متفرقه تألیف اتمشدر. هوامش یازدیگی کتابلرک اکثریسی دفعه آله طبع

بیورلدقده حاضر بولنانلر آنلری بلر و بولمیانلر آنی بیلزلر ایدی. لکن حاضر بولنانلر غائب اولانلره تبلیغ ایلر ایدی.

« بوجهتله بعضلری بعض احادیث شریفه بی و دیگرلری دیگر احادیث شریفه بی بیورلر و بیلدکلیخی بیللردن اوکرنورلر ایدی.

« والحاصل احکام شرعییه علی السویه کافه سنندن اخذ اولمازدی. بلکه بو کیفیت ایچلرندن وجوه قرآنییه و احکام ربانییه بی بالذات مشکلات نبوندن اقتباس اتمش، یا خود بوجهتله اقتباس ایدن عظمای اصحابندن اخذ و تلقی ایش اولوبده قرآن کریمی قاری و حامل و ناسخ منسوخی و محکم و متشابهی و سائر وجوهی عارف اولان کبار اصحاب کرامه مخصوص اولوب احکام شرعییه آنجق آنلردن اخذ و تلقی اولمشرده. آنلره اولوقت (قرا) دنیلور ایدی. زیرا طائفة عرب و قتیله امت امیه اولدقلرندن (قرا) اسمنک اول وقت ندرت و غرابتیه بناء ایچلرندن قاری قرآن اولان کبار صحابه آنکله تسمیه اولمش و صدر اسلامده حال بوجهتله جاری اولمش ایدی.

اما صکره بلاد اسلامییه چوغلوب عربدن امیالک زائل اولدی. و امر اجتهاد ممکن و استقرار بولوب علم فقه حد کاله و اصل اوله رق فن مستقل و صفت مخصوصه اولدی. اول وقت احکام شرعییه بی بیان کبار امتیه (قرا) برینه (فقه) نامی ویرلدی (قصص انبیاء و ابن خلدون).

اصحاب کرامک علما و فقهاسی: ابوبکر، عمر، عثمان، علی، عبدالرحمن بن عوف، عبدالله بن مسعود، ابی بن کعب الانصاری، معاذ بن جبل، عمار بن یاسر، حذیفه بن الیمان، زید بن ثابت الانصاری البخاری، ابوالدرداء، ابو موسی الاشعری، سلمان فارسی در (رضی الله عنهم) بولر وقت سعادتیه بیه فتوی ویرلردی.

عمر، علی، معاذ بن جبل رسول اکرمک قاضیلری مثابه سننده ایدیلر. وقت سعادتیه لازم اولدقجه وحی الهی متوارد اولور و طرف نبویدن امتیه تبلیغ بیوریلور ایدی. اندن صکره وحی کلمک احتمالی قالمادی. قرآن کریمده مصرح اولمیان مسئلهلر حقنده سنت سنیده ایله یعنی رسول الله نه دییش، نه یابش ایسه، یا خود بر کیمسه نك بر ایشی یا بدیغنی کوروبده منع اتمه مش ایسه آکا و فیک علی ایدیلور ایدی. اگر سنت سنیده بر صراحت بوله مازلر ایسه رأی و قیاس ایله اجتهاد و موجبه عمل ایدرلردی.

ایشته بوجهتله عصر اولده بر اجتهاد قیوسی آچلدی. آنجق کرک اصحاب کزین، کرک سائر مجتهدین بر مسئله ده اتفاق ایتدکده آرق تردد و اشتباهه محل قالیوب ایشته بوکا «اجماع امت» دینلدی.

خليفة رسول الله ابوبکر الصديق زماننده بر فاج کره اجماع امت واقع اولدیگی کبی امیر المؤمنین عمر الفاروق حضرتلری مصادف اولدیغنی مشکلاتی علی الاکثر اجماع امتیه حل ایتدیرلیدی. تابع و تبع تابعین زماننده دخی بواجاع امت اصولنه مراجعتده دوام ایدلدی.

بواجاعلرده حضرت پیغمبرک فلان شیئی حقیقه سولمش،